

Опосередкований вплив ЗМІ демонструють випадки нагнітання напруженості в ситуаціях із гречаною крупю, сіллю, фармацевтичними препаратами і таке інше із негативними для суспільства наслідками. Позитивним результатом впливу масової комунікації є формування уявлень про здоровий спосіб життя, зменшення паління й споживання алкоголю, перехід на екологічні продукти харчування та воду.

Зараз ЗМІ намагаються нав'язувати певні установки, цінності, норми поведінки, контролювати й перетворювати внутрішній, духовний світ людини. Сучасні ЗМІ намагаються жорсткіше маніпулювати свідомістю мас.

Ключовою умовою збереження цілісності й розвитку суспільства стає довіра. Недостатність довіри може викликати панічні настрої серед населення, що призводить до руйнівних економічних наслідків.

Формування довіри засобами масової комунікації в економіці включає два основних напрямки. Перший напрямок - це довіра до соціальних інститутів (фінансової системи, системи торгівлі, системи поведінки) і їх вищому організаційно-управлінському втіленню в органах державної влади й місцевого самоврядування.

Другий напрямок формування довіри – це взаємодія з конкретними суб'єктами відповідного сектору економіки, підприємствами, комерційними банками, торговельними організаціями, окремими особистостями.

А.В. Бігун, студентка, м. Київ, НАУ

ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ДИНАМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Перехід до ринкової економіки та нестабільна ситуація в країні змушує підприємства працювати в умовах непередбачуваності та невизначеності. Поява

великої кількості підприємств з різноманітними формами власності, неконтрольована приватизація, відсутність прозорості в податковій системі, поява різноманітних способів конкурентної боротьби, які не завжди добросовісні, недосконалість законодавчої бази, неспроможність державних структур забезпечити нормальні умови для розвитку бізнесу вимагає від суб'єктів господарювання постійного аналізу та розвитку соціально-економічної безпеки підприємства.

Проблемі розвитку соціально-економічної безпеки було присвячено багато наукових робіт та розглядається багатьма науковцями, серед яких: М. Войнаренко, В. Бородюк, В. Березін, О. Барановським, В. Гесць, О. Ляшенко, Т. Іванюта, В. Духов, М. Єрмошенко, О. Кирєєвим, В. Василенко, О. Іванілов, А. Гальчинським, Г. Козаченко.

Під соціально-економічним розвитком розуміють характеристику динамічного стану підприємства, зумовленого основними цілями його існування і розвитку, а також феномен існування суспільства, котрий визначає «систему координат», в якому воно здійснює свою життєдіяльність[1]

Рівень розвитку соціально-економічної безпеки підприємства залежить від того, наскільки ефективно його керівництво та працівники здатні уникнути застерегти підприємство від можливих загроз та ліквідувати, при необхідності, негативні наслідки завдані з боку зовнішнього або внутрішнього середовища.

Для уникнення загроз та попередження можливих неприємних ситуацій керівництву потрібно здійснювати постійний моніторинг внутрішнього та зовнішнього середовища. Для аналізу ситуації керівнику необхідно враховувати внутрішні та зовнішні джерела потенційних загроз.

До внутрішніх джерел, зазвичай, відносять діяльність або бездіяльність працівників (як умисні так і випадкові), внаслідок чого можуть бути завдані соціально-економічні збитки компанії, втрата важливої інформації, в тому числі інформація, яка є комерційною таємницею, або конфіденційною інформацією, зруйнування ділового іміджу, виникнення проблеми у стосунках з потенційними партнерами, конфліктні ситуації з представниками кримінальної

середі, конкурентами, правоохоронними органами, виробничий травматизм та інші.

Розглядаючи зовнішні джерела загроз соціально-економічній безпеці підприємства зазвичай кожен автор надає власний перелік факторів зовнішнього середовища.

Так, наприклад, Ілляшенко С. під зовнішніми джерелами небезпеки соціально-економічній безпеці підприємства розуміє фактори, які не залежать від діяльності підприємства.

Белл Дж. Вважає, що джерелами загроз зовнішнього середовища є споживачі, конкуренти, постачальники, державні установи, фінансові організації. Недоліком даного підходу є те, що він не розрізняє різні шари зовнішнього середовища.

Ф. Котлер виділяє шість основних джерел загроз соціально-економічній безпеці підприємства: економічні, демографічні, природні, науково-технічні, політичні та культурні.

Максон М. виділяє такі джерела загроз з зовнішнього середовища, як споживачі, постачальники, конкуренти профспілки, законодавчі та державні органи.

Донець Л. до джерел зовнішнього середовища відносить фактори, які мають прямий (постачальники, законодавство, зміна ставки інвестицій,) та непрямий вплив (рівень науково-технічного прогресу, політична ситуація в країні), контрольований та неконтрольований вплив, вплив загального та приватного характеру.

Аналіз внутрішніх та зовнішніх загроз соціально-економічній безпеці підприємства дасть змогу керівнику визначити та попередити настання негативних ситуацій, але в умовах динамічної невизначеності зовнішнього середовища постає проблема. Постійні зміни зовнішньому середовищі не дають підприємству можливість зібрати достатньо необхідної інформації. Неповнота інформації не дає можливість вирішити багатокритеріальні задачі, які пов'язані з необхідністю обліку великої кількості показників.

Варто зазначити, що кількість загроз та потік інформації, що стосується внутрішніх та зовнішніх загроз соціально-економічній безпеці підприємства, постійно зростає й підвищує рівень невизначеності. Моніторинг змін та загроз зовнішнього середовища, а після й внутрішнього дасть можливість попередити настання негативних ситуацій.

Тож постійні зміни в зовнішньому середовищі зумовлюють появу нових загроз соціально-економічній безпеці підприємства. За рахунок постійного моніторингу та аналізу керівники підприємства може зібрати необхідну інформацію та попередити настання загрозливих ситуацій.

Список літератури: 1. *Богатирьов І.О.* Управління розвитком підприємства (за матеріалами малих підприємств меблевої промисловості України): Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Європейський ун-т фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. – К., 2004. 2. *Шпехт В.М., Шпехт Т. В.* Безпека та захист бізнесу – Полтава: ДП «Друкарня», 2007 3. *Безбожний В.Л.* Організаційні засади забезпечення соціально-економічної безпеки підприємства / В.Л. Безбожний // Вчені записки Університету "КРОК". Зб. наук. праць. – Вип. 18. – Т. 4. – 2008.

І.О. Бондар, студ. 5 курсу

ЕКОНОМІЧНА ДОДАНА ВАРТІСТЬ (EVA) В СИСТЕМІ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Останнім часом значна увага приділяється до дослідження підходів щодо оцінки ефективності діяльності підприємства. Одним з них засновано на використанні показника економічної доданої вартості – EVA (Economic Value Added). Показник економічної доданої вартості (EVA) дозволяє проводити оцінку поточних і майбутніх перспектив розвитку підприємств.

Теоретичні аспекти визначення показника економічної доданої вартості розглянуто в працях багатьох іноземних та вітчизняних науковців. Вперше концепцію застосування показника економічної доданої вартості в системі корпоративного управління фінансовими установами було запропоновано працівниками американської консалтингової компанії Stern & Co Д. Стерном і